

بررسی وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی انگلیسی زبان: تحلیلی درباره ارتباط بین نوع وبلاگ‌ها و ساختار محتوایی و فنی آنها^۱

طاهره کریمی*

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

طاهره علومی

دکتری کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ دانشیار
دانشگاه تهران

صالح رحیمی

دانشجوی دکتری کتابداری و اطلاع‌رسانی
دانشگاه شهید چمران اهواز

اطلاعات
علمی و فناوری

دریافت: ۱۳۸۸/۰۳/۳۰ | پذیرش: ۱۳۸۸/۰۷/۲۸ | مقاله برای اصلاح به مدت یک ماه و ۱۶ روز نزد پدیدآوران بوده است.

چکیده: در سالهای اخیر وبلاگ به عنوان یکی از محصولات نسل جدید اینترنت یا آنچه وب^{۱۲} نامیده می‌شود جای خود را در شبکه گسترده اینترنت به خوبی یافته است، کتابداران و اطلاع‌رسانان نیز با توجه به ماهیت رشته خود و نقش‌های متفاوتی که به عنوان کتابدار در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی ایفا می‌کنند می‌توانند از وبلاگ به عنوان محمولی سریع و آسان برای اطلاع‌رسانی و اشتراک دانش استفاده نمایند. در این پژوهش تعداد ۱۵۰ وبلاگ کتابداری و اطلاع‌رسانی انگلیسی زبان به منظور بررسی و تحلیل روابط میان نوع وبلاگ‌ها (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و ساختار محتوایی و فنی آنها، به صورت نمونه‌گیری هدفمند و با استفاده از شیوه‌های وب سنجی، انتخاب شده و مورد مطالعه قرار گرفته اند، در این مطالعه سعی شده تا با تحلیل آماری ارتباط معناداری بین نوع وبلاگ‌ها (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و هر یک از جنبه‌های محتوایی و فنی آنها به پرسشهای پژوهش در مورد معناداری یا عدم معناداری روابط در میان نمونه مورد پژوهش پاسخ داده شده و به نقش این مسئله در جامعه وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی پی برده شود. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که بین نوع وبلاگ‌ها و نحوه روزآمدی آنها ارتباط معناداری وجود دارد، همچنین بین نوع وبلاگ‌ها و محتوی آنها نیز ارتباط معنادار است. اما بین نوع وبلاگ و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی ارتباط معناداری وجود ندارد و در برخی موارد هم رابطه معناداری در سطوح مختلف وجود داشته است مانند رابطه بین اهداف وبلاگ‌نویسی و نوع وبلاگ‌ها که در چهار مورد معنادار بوده و در پنج مورد معنادار بوده است. محققین این پژوهش معتقدند که روابط مذکور احتمالاً می‌تواند در جامعه وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی ایرانی هم وجود داشته باشند که با انجام پژوهش‌های مشابهی این مسئله قابل بررسی خواهد بود.

کلیدواژه‌ها: وبلاگ؛ کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی؛ وبلاگ‌های کتابخانه‌ای.

*tkarami@gmail.com | پدیدآور رابط

1. Web 2.0

۱. مقدمه

با توجه به رشد سریع فناوری، کتابخانه‌ها و کتابداران ناگزیرند همگام با فناوریهای جدید دانش خود را برای ایفای نقش مؤثر در خدمات‌رسانی به جامعه کاربران خود افزایش دهند. وبلاگ از آن جهت برای کتابداران اهمیت دارد که برخلاف سایر فناوریها نیازی به تخصص در سایر حوزه‌ها ندارد (Karami, Oloumi, and Naghshineh 2006). وبلاگها به‌طور عمده اطلاعات دسته‌بندی‌شده و قابل جستجو در وب را برای گروه زیادی از خوانندگان تهیه می‌کنند، در واقع وبلاگها با تهیه مجموعه‌ای از اطلاعات، به افراد اجازه می‌دهند در بحثها شرکت کنند، چنین ویژگیهایی همراه با موقعیت جذاب وبلاگها ارزش اطلاعات آنها را روشن‌تر می‌کند. نرم افزارهای وبلاگ‌نویسی، نظر بسیاری از مردم را نسبت به وب تغییر داده اند زیرا بسادگی با یک کلیک می‌توان مطالب را به‌طور گسترده منتشر کرد. کارور عوامل محبوبیت و موفقیت وبلاگها را چنین برمی‌شمارد: امکان تعامل دو یا چندجانبه، فناوری ساده و انعطاف‌پذیر، سرعت و سهولت خواندن آنها، ارائه اطلاعات فراتر از اخبار (Caver 2003).

امروزه وبلاگ به‌عنوان یکی از محصولات نسل جدید اینترنت یا آنچه وب ۲ نامیده می‌شود جای خود را بخوبی یافته و در حال ترقی از مرحله خصوصی (دفترچه خاطرات پیوسته) به تخصصی شدن (مجله علمی - خبری پیوسته) است؛ متخصصان مشاغل گوناگون، دانشجویان، اساتید و محققان خواه به‌صورت گروهی یا منفرد، حاصل تجارب، یافته‌ها و مطالعات خود را در وبلاگهایشان به اشتراک می‌گذارند. سرعت انتشار و انتقال اطلاعات نیز به نحو مطلوبی بالا رفته است. کتابداران و اطلاع‌رسانان نیز با توجه به ماهیت رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی و نقشهای متفاوتی که به‌عنوان کتابدار در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی ایفا می‌کنند، می‌توانند از وبلاگ به‌عنوان محملی سریع و آسان برای اطلاع‌رسانی و اشتراک دانش خود استفاده نمایند.

۲. مسئله پژوهش

فناوریهای جدید، فرصتهای جدیدی را برای کتابداران و کتابخانه‌ها به‌وجود می‌آورند. اینترنت به همان اندازه که فرصتی برای کتابخانه‌هاست می‌تواند به‌عنوان تهدیدی هم برای آنها به‌شمار رود؛ بنابراین کتابخانه‌ها و کتابداران می‌توانند با استقبال از فناوریهای جدید از جمله وبلاگ از مزایا و امکانات آنها به نفع کتابخانه و دانش خود استفاده کنند (Karmi, Oloumi, and Naghshineh 2006). شایان ذکر است کتابداران در نقش گردآورنده و به اشتراک گذارنده اطلاعات نیازمند آگاهی از شیوه‌های متداول و نوین اطلاع‌رسانی‌اند. از سوی دیگر دانش کتابداری و اطلاع‌رسانی روز به روز در حال پیشرفت است و اطلاع از این پیشرفتها در هر یک از حوزه‌های تخصصی یکی از دغدغه‌های کتابداران بویژه در کتابخانه‌های کوچکتر است

(کرمی ۱۳۸۴). بنابراین وقت آن رسیده است که کتابداران همگام با فناوریهای جدید، دانش و اطلاعات مفید خود را براحتی در دسترس همگان قرار داده و نوع تعامل خود را با مراجعه‌کنندگان تغییر دهند؛ در این خصوص وبلاگ می‌تواند گزینه مناسبی برای این هدف باشد.

وبلاگ در ایران بخصوص در میان کتابداران (در زمان انجام این تحقیق) پدیده‌ای نو محسوب می‌شد. این در حالی است که در سایر کشورها استفاده از آن در میان کتابداران و کتابخانه‌ها جایگاه ویژه‌ای یافته است. با توجه به استقبال کتابداران ایرانی از وبلاگ و همچنین عدم شناخت کامل مزایای آن برای کتابداران، محققان پژوهش حاضر با انگیزه معرفی بیشتر مزایا و امکانات وبلاگ در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و همچنین آشنایی با نحوه اطلاع‌رسانی کتابداران و کتابخانه‌های دنیا در حوزه تخصصی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی از طریق وبلاگ دست به اجرای این پژوهش زدند. در این پژوهش سعی شده است تا از نگاه آمار به بررسی تعدادی از وبلاگ‌های پربیننده کتابداری و اطلاع‌رسانی خارجی با بیشترین بازخورد از جامعه خوانندگان وبلاگستان پرداخته شود؛ همچنین علاوه بر نظری کلی بر این حوزه، نوع استفاده کتابداران از وبلاگ و امکانات آن، اهداف وبلاگ‌نویسی و ارتباطات بین وبلاگ‌ها و محتوی آنها مطالعه و بررسی شوند. همچنین با گسترش وبلاگ در ایران بویژه در میان کتابداران امید است یافته‌های این تحقیق بتواند به بهبود سطح کمی و کیفی وبلاگ‌های کتابداری موجود و تهیه چهارچوبی برای وبلاگ‌های آینده و همچنین انجام تحقیقات مشابه در مورد وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی ایرانی یاری رساند.

۳. هدفهای پژوهش

هدف این پژوهش مطالعه، بررسی و تحلیل انواع وبلاگ‌های کتابداری (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و روابط معنادار موجود بین ساختار محتوی و فنی آنها به منظور شناخت بهتر کارکردهای آنها در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی است. بررسی اهداف کتابداران از وبلاگ‌نویسی، بررسی و مطالعه محتوی وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی و خدمات متقابل وبلاگ‌ها برای کاربران، بررسی کارکردهای فنی و خبری وبلاگ‌های کتابداری و امکانات موجود در آنها برای اشاعه و انتقال اطلاعات مفید از دیگر اهداف محسوب می‌شوند.

۴. سؤالهای پژوهش

این پژوهش در صدد پاسخگویی به سؤالات زیر است:

۱. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی رابطه معناداری وجود دارد؟

۲. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و هدف آنها از وبلاگ‌نویسی رابطه معناداری وجود دارد؟
۳. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و محتوی مطالب منتشر شده در آنها رابطه معناداری وجود دارد؟
۴. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نحوه روزآمد شدن آنها رابطه معناداری وجود دارد؟
۵. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و فنون به کار رفته برای اشاعه اطلاعات خودکار در آنها رابطه معناداری وجود دارد؟
۶. آیا بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نوع تعامل با خوانندگان آنها رابطه معناداری وجود دارد؟

۵. روش پژوهش

به منظور بررسی وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی و نوع روابط آنها از آمار تحلیلی استفاده شده است؛ شیوه نمونه‌گیری هدفمند بوده و برای جمع‌آوری داده‌ها از سیاهه سؤالات و شیوه مشاهده بهره گرفته شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه وبلاگهایی است که از آغاز وبلاگ‌نویسی (اواخر سال ۱۹۹۷) تا نوامبر ۲۰۰۶ به وسیله کتابداران یا کتابخانه‌ها نگهداری و حمایت می‌شدند و حداقل در یکی از پنج راهنمای مورد استفاده در این پژوهش، به ثبت رسیده بودند. یافتن اطلاعات درباره وبلاگها و تعداد واقعی آنها بسیار مشکل و پیچیده است. در واقع تاکنون هیچ منبع چاپی یا اینترنتی در مورد تمام وبلاگها به وجود نیامده است و پوشش راهنماهای اینترنتی و ابزارهایی که در این زمینه وجود دارند نیز چندان جامع نیست. به همین دلیل برای یافتن وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی در این پژوهش از ۵ راهنمای اینترنتی که تعداد بیشتری از وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی را فهرست کرده بودند یا فقط به صورت تخصصی به معرفی وبلاگهای کتابداری و کتابخانه‌ها پرداخته بودند، استفاده شد.^۱ وبلاگهای نمونه در یک دوره

۱. این راهنماها عبارت‌اند از:

- Open Directory Project: Library and Information Science Weblogs.
http://dmoz.org/Reference/Libraries/Library_and_Information_Science/Weblogs
- Eatonweb Portal for Weblogs
<http://portal.eatonweb.com>
- Library Weblogs
<http://www.libdex.com/weblogs.html>
- Libraries Doing Good with Blogs.
<http://www.blogwithoutalibrary.net/links.html>
- Blogdex
<http://www.blogdex.net>

زمانی یک ماهه (۲۱ نوامبر تا ۲۱ دسامبر ۲۰۰۶) مورد مشاهده قرار گرفته و اطلاعات آنها در کاربرگ‌های جداگانه ثبت شد.

۶. نمونه‌گیری وبلاگها

به دلیل حجم زیاد جامعه پژوهش و همچنین ناهمگن بودن آنها تصمیم گرفته شد از شیوه نمونه‌گیری هدفمند استفاده گردد و بدین منظور ابتدا از میان وبلاگ‌های ثبت شده در ۵ راهنمای مذکور، پس از حذف موارد تکراری، تعداد ۸۵۰ وبلاگ استخراج و فهرست آنها همراه با نشانی اینترنتی تهیه شد؛ سپس در یک دوره زمانی یک ماهه وبلاگها از نظر چگونگی روزآمدی، نحوه دسترسی و زبان مورد مشاهده قرار گرفتند؛ در این مرحله تمام وبلاگهایی که بیش از یک سال از آخرین روزآمدی آنها تا زمان مشاهده (نوامبر ۲۰۰۶ میلادی) گذشته بود و همچنین برخی وبلاگها که بنا به دلایل مختلفی از جمله تغییر نشانی و عدم درج نشانی جدید یا عدم دسترسی در شبکه^۱ قابل دسترسی نبودند یا به زبانهایی غیر از فارسی و انگلیسی نوشته شده بودند، از فهرست حذف شدند (لازم به ذکر است که هیچ وبلاگ فارسی زبانی در هیچ یک از راهنماهای فوق ثبت نشده بود)^۲. فهرست نهایی وبلاگهای کتابداری و کتابخانه‌ها (شامل ۵۳۰ وبلاگ) تهیه شد؛ در مرحله سوم با استفاده از شیوه‌های وب‌سنجی تعداد ۱۵۰ وبلاگ که بیشترین پیوند دریافت شده را از سایر وبلاگها یا وبسایتها داشتند، به عنوان نمونه نهایی و وبلاگ‌های پربیننده انتخاب شدند.

در پژوهشهای وب‌سنجی برای ارزیابی تعداد پیوندها به یک وبگاه یا وب‌نوشت خاص، به‌طور عمده از موتورهای کاوش آلتاویستا، آل‌دوب و یاهو استفاده می‌شود؛ موتور جستجوی مورد استفاده در این پژوهش آلتاویستا است. دلیل انتخاب این موتور جستجو، قابلیت‌های وب‌سنجی آن است چنان‌که اسمیت دلیل استفاده از موتور جستجوی آلتاویستا در پژوهش خود را اینگونه بیان می‌کند: در حالی که موتورهای جستجوی زیادی وجود دارند که می‌توانند پیوندها و تعداد صفحه‌ها را محاسبه کنند، اما موتور جستجوی آلتاویستا به دلیل ارائه عملگرهای بولی و نتایج باثبات‌تر برای این پژوهش برگزیده شد. همچنین نوروزی، کوشا و حری، نوروزی نیز استفاده از موتور جستجوی آلتاویستا را توصیه کرده‌اند (نوروزی ۱۳۸۴؛ Kousha and Horri 2004; Nouruzi 2005 نقل شده در زین‌العابدینی، مکتبی و عصاره ۱۳۸۵). بنابراین در پژوهش حاضر نیز برای تعیین وبلاگهایی که بالاترین رتبه را دارا بودند، از موتور آلتاویستا استفاده شد. بدین منظور ابتدا از

1. The page Can not be Found

۲. به نظر محققان این پژوهش، علت این امر می‌تواند ناشی از عدم آشنایی وبلاگ‌نویسان با چنین راهنماهایی یا عدم آشنایی آنان با زبان انگلیسی باشد.

دستور زیر برای بازیابی کل پیوندهای هر وبلاگ استفاده شد؛ سپس وبلاگها بر این اساس مرتب شدند.

۱-۶. **کل پیوندها:** تعداد کل پیوند به یک سایت، یعنی مجموع پیوندهایی که به یک وبسایت داده شده است با دستور زیر مشخص می‌شود:

Link: URL OR Link: URL

در مرحله دوم وبلاگها از نظر تعداد پیوندهای دریافت‌شده از سایر وبلاگها و وبسایتها بررسی شوند و برای این کار از دستور زیر استفاده شد.

۲-۶. **پیوند دریافت‌شده:** پیوندهای درونی^۱ بر مبنای علوم رایانه به پیوندی گفته می‌شود که یک صفحه وب از سایر صفحه‌های وب دریافت می‌کند. این نوع پیوندها در رتبه‌بندی وبگاهها یا وبنوشتها به وسیله موتورهای کاوش از اهمیت بالایی برخوردارند و در پژوهشهای وب‌سنجی نیز بیشتر بر آنها تأکید می‌شود. برای شمارش پیوندهای درونی از دستور NOT استفاده می‌شود.

(Link: URL OR link: URL) NOT (host: URL OR host: URL)

بنابراین در پایان، ۱۵۰ وبلاگ نمونه با بیشترین رتبه بر اساس فرمولهای فوق از میان فهرست نهایی انتخاب شدند.

۷. تعاریف عملیاتی

۱-۷. **وبلاگ:** منظور از وبلاگ در این پژوهش هر صفحه وبی است که به‌طور معمول به‌وسیله فرد یا افرادی و به‌وسیله یکی از ابزارهای وبلاگ‌نویسی تهیه شده است. در این صفحه مطالب به‌صورت تاریخی معکوس مرتب می‌شوند و جدیدترین مطلب در ابتدای صفحه قرار می‌گیرد (کرمی ۱۳۸۴، Clyde 2004, 25).

۲-۷. **مدخل:** منظور هر یک از مطالبی است که در هر بار روزآمد شدن یک وبلاگ به آن ارسال می‌شود و شامل متن، پیوند، تصویر و ... می‌باشد (Blood 2002; 44).

۳-۷. **ابزارهای وبلاگ‌نویسی:** منظور از ابزار وبلاگ‌نویسی یکی از نرم‌افزارها یا برنامه‌های شناخته‌شده برای تهیه و نگهداری یک وبلاگ است که به‌صورت رایگان یا اعتباری وجود دارند و به کاربران امکان تهیه وبلاگ را بدون نیاز به داشتن دانش برنامه‌نویسی می‌دهند (Alterman 2003).

---

1. Inlinks
2. Post
3. Blogging Tools

۷-۴. سیستم نظردهی: منظور از سیستم نظردهی در این پژوهش مشارکت کاربران و بینندگان از طریق ثبت نظرات خود در محلهای ویژه این کار در هر یک از وبلاگ‌هاست (کرمی ۱۰، ۱۳۸۴).

۷-۵. سیستم خودکار اشاعه اطلاعات: این سیستم (موسوم به آراس‌اس) به خوانندگان امکان می‌دهد که مطالب مورد نیاز خود را به صورت خودکار دریافت نمایند (Miller 2004).

۷-۶. وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی: منظور از وبلاگ کتابداری و اطلاع‌رسانی در این پژوهش وبلاگی است که به وسیله کتابداران به صورت انفرادی یا گروهی یا به وسیله کتابخانه‌ها و با اهداف اشاعه خدمات کتابداری و کتابخانه‌ها تهیه و نگهداری شده است.

۷-۷. نوع وبلاگ: منظور از نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) در این پژوهش تهیه کننده و نگهدارنده وبلاگ است. منظور از وبلاگ شخصی وبلاگی است که نویسنده و تهیه کننده آن کتابدار باشد. منظور از وبلاگ کتابخانه‌ای وبلاگی است که نویسنده و تهیه کننده کتابخانه‌ها باشند؛ منظور از وبلاگ گروهی نیز وبلاگی است که به وسیله تعدادی از کتابداران به صورت اشتراکی نوشته و نگهداری می‌شود.

۸. اجزای تشکیل دهنده یک وبلاگ

وبلاگ‌ها به طور عمده اطلاعات دسته‌بندی شده و قابل جستجو را برای گروه زیادی از خوانندگان تهیه می‌کنند؛ در واقع آنها یک مجموعه اطلاعاتی تهیه کرده‌اند و به افراد اجازه می‌دهند در بحثها شرکت کنند، چنین ویژگیهایی همراه با موقعیت جذاب وبلاگها ارزش اطلاعات را روشن تر می‌کند (Caver 2003).

هر وبلاگ به طور معمول دارای سه بخش اصلی است: محتوی، پیوند (لینک) و بازخورد. لیکن علاوه بر این سه بخش اصلی اجزای دیگری هم در وبلاگها دیده می‌شود که بارزترین آنها عبارت‌اند از: پیغامها (هر یک از مطالب همراه با برچسب تاریخ و زمان)، پیغامهای فراداده^۱، برچسب تاریخ و زمان^۲، ارتباط دائمی^۳، نظرات خوانندگان، دسته‌بندی موضوعی، بلاگ رول، ترک بک^۴، موتور جستجو، فهرست‌های عضویت^۵. این موارد در اغلب وبلاگها دیده می‌شوند و گاه نیز در برخی وبلاگها موارد دیگر نیز دیده می‌شود. در بعضی از ابزارهای وبلاگ‌نویسی نیز مواردی ارائه شده که حالت اختیاری دارند یا به وسیله خود وبلاگ‌نویس تهیه می‌شوند. مانند:

1. metadata posts

۲. مطالب وبلاگ‌ها به طور معمول بر اساس تاریخ سازماندهی می‌شوند.

3. Permalink (permanent link)

4. Trackback

5. subscription lists

استفاده از "وب کم" برای نمایش فیلم، نمایش کنفرانسها، تصاویر و ... یا استفاده از "چت"^۲ برای برقراری ارتباط آنلاین با خوانندگان (کریمی ۱۳۸۴، ۴۸).

۹. مروری بر مطالعات پیشین

بررسی متون مختلف نشان می‌دهد که تاکنون هیچ تحقیقی درباره بررسی و مطالعه وجود ارتباط معنادار از نظر آماری بین نوع وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی انجام نشده است؛ در ایران تنها تحقیق کریمی با بخشهای توصیفی طرح پژوهشی حاضر (که این مقاله از آن استخراج شده است) همپوشانی موضوعی دارد (کریمی ۱۳۸۴)؛ لیکن برای روشن شدن سیر تحقیقاتی در این حوزه به عمده‌ترین پژوهشهای انجام‌شده در زمینه وبلاگهای کتابداری تا زمان اجرای این پژوهش اشاره می‌شود:

کریمی در پژوهشی با استفاده از راهنماهای اینترنتی به بررسی و تحلیل محتوی ۸۵ وبلاگ کتابداری انگلیسی زبان پرداخته است. بر اساس یافته‌ها، بیشترین تعداد وبلاگها به ایالات متحده آمریکا متعلق بوده‌اند؛ بیش از نیمی از وبلاگهای مورد بررسی را کتابداران و مابقی را کتابخانه‌ها نگهداری می‌کردند؛ بیشترین اهداف وبلاگ‌نویسی تهیه اخبار و اطلاعات برای کاربران و کتابداران بیان‌شده و بیشترین محتوی وبلاگها شامل مقالات کوتاه، اخبار و پیوند به آنها، مقالات تخصصی یا پیوند به آنها بوده است. بیش از نیمی از وبلاگها برای اشاعه خودکار اطلاعات خود از سیستم "آراس اس"^۳ استفاده کرده‌اند؛ چگونگی روزآمد کردن اطلاعات در وبلاگهای نمونه بسیار متنوع است اما لیکن بیشتر نمونه‌ها به صورت روزانه یا دو روز یکبار روزآمد می‌شدند (کریمی ۱۳۸۴).

اسکروچی، فرهادی، و حقانی تعداد ۷۹ وبلاگ متعلق به کتابداران و کتابخانه‌های ایرانی را با ۱۰ وبلاگ برتر کتابداری دنیا به‌طور تطبیقی مقایسه کرده‌اند. آنها به این نتیجه رسیدند که اطلاع‌رسانی در مورد رشته و اخبار دنیای کتابداری، هم‌اندیشی و برقراری ارتباط بین کتابداران و ارائه فعالیتها، درج اطلاعات علمی مقالات و ترجمه‌ها رایج‌ترین اهداف وبلاگهای ایرانی است و عناصر ساختاری در بیش از ۵۰ درصد وبلاگهای برتر رعایت شده‌اند. بر این اساس "وبلاگ گروهی کتابداران ایران" در رتبه اول و وبلاگ "ناکتابدار" در رتبه ۷۹ جای گرفتند (اسکروچی، فرهادی، و حقانی ۱۳۸۵).

1. webcam
2. chat
3. RSS

نیکخواه ۱۱۶ وبلاگ کتابداری و اطلاع‌رسانی فارسی را با استفاده از روش تحلیل محتوا مورد بررسی قرار داده است. نتایج این پژوهش نشان داد، بیشترین کتابداران وبلاگ‌نویس، مردان و میانگین تعداد یادداشتهای ارسالی ماهانه در وبلاگها ۹ یادداشت برآورد شده است. زمینه موضوعی یادداشتهای ارسالی شده و همچنین نظرات بیانگر این واقعیت است که بیشترین یادداشتهای ارسالی در وبلاگها به موضوع چاپ و نشر و بیشترین نظرات در وبلاگها به موضوعات متفرقه مربوط است. بیشترین تعداد پیوندها مربوط به پیوندهای درون‌متنی و بیشترین سرویسهای وبلاگ‌نویسی مورد استفاده بلاگفاست. در بررسی امکانات وبلاگ‌نویسی مشخص شد خروجی فید بیش از سایر امکانات وبلاگ‌نویسی مورد استفاده گرفته است (نیکخواه ۱۳۸۶).

اره کشان استفاده از وبلاگ را برای آموزش و اطلاع‌رسانی در میان اعضای هیئت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاههای شهر تهران را بررسی کرده است. بر اساس نتایج نشان ۷۰ درصد از اعضای هیئت علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی معتقدند وبلاگ می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای فناوریهای آموزشی مورد استفاده فرا گیرد. همچنین ۹۲۵ درصد معتقدند که وبلاگ علاوه بر اینکه می‌تواند برای اطلاع‌رسانی بموقع مورد استفاده قرار گیرد؛ ابزاری است مناسب برای ارتباط اساتید با یکدیگر و افزایش دانش آنها؛ افزون بر آن می‌توان از آن برای وارد کردن کتابداران به دنیای جدید ابزارهای فناوری اطلاعات استفاده کرد. فرضیه پژوهش نیز مبنی بر اینکه از دیدگاه کمتر از ۲۵ درصد از اعضای هیئت علمی، از وبلاگ در حد بسیار زیادی برای آموزش استفاده می‌کنند به تأیید رسیده است (اره کشان ۱۳۸۶).

در خارج از ایران نیز بررسی متون مختلف نشان داد که تاکنون هیچ تحقیقی درباره بررسی و وجود ارتباط معناداری از نظر آماری بین نوع وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی انجام نشده است؛ البته با توجه به اینکه این پدیده چند سال زودتر از ایران در کشورهای خارجی شناخته شد، تحقیقات بیشتری با موضوع وبلاگهای کتابداری انجام شده است. در زمینه کارکردهای وبلاگ در کتابخانه‌ها هم مقالات متعددی به وسیله نویسندگان مختلف به رشته تحریر درآمده‌اند از جمله: بالاس^۱ (۲۰۰۳)، کلاید^۲ (۲۰۰۳)، کارور (۲۰۰۳)، گوانز^۳ و وگل^۴ (۲۰۰۳ و ۲۰۰۵)، شوارتز^۵ (۲۰۰۵)، بلیر^۶ و کرامستون^۷ (۲۰۰۶) نام برد. برخی نویسندگان هم به جنبه‌های خاصی از این پدیده پدیده پرداخته‌اند (Balas 2003; Caver 2003; Goans and Vogel 2003, 2005; Blair and Cranston

1. Balas
2. Clyde
3. Goans
4. Vogel
5. Schwartz
6. Blair
7. Cranston

2006). در تحقیقات خارج از ایران نیز فقط پژوهش کلاید با بخشهای توصیفی این تحقیق ارتباط دارد (Clyde 2004). اما به دلیل آشنایی با سایر کارکردها و حوزه های پژوهش در زمینه وبلاگهای کتابداری و به دلیل آشنایی با موضوعات پژوهشهای انجام شده در مورد وبلاگهای کتابداری تا قبل از این تحقیق، به پژوهشهای دیگر انجام شده در این مورد اشاره شده است.

بلاک ضمن بررسی انگیزه های کتابداران از وبلاگ نویسی، به بررسی وبلاگها و مجلات الکترونیکی منتشر شده به وسیله ۲۰ تن از کتابداران پرداخته است در این خصوص تمام آنها اظهار داشته اند که بزرگترین لذت آنها دریافت بازخورد بوده است (Block 2001).

و کارور وبلاگها را دو دسته می داند: وبلاگهای شخصی^۱ و وبلاگهای اطلاعاتی^۲. او معتقد است وبلاگها چیزی بیشتر از یک سایت خبری صرف، و در واقع یک رسانه جایگزین اند (Caver 2003).

کلاید در تحقیق خود با عنوان وبلاگهای کتابخانه ها با استفاده از موتورهای کاوش و راهنماهای اینترنتی و با بهره مندی از فنون تحلیل محتوا به بررسی ۵۵ وبلاگ که به وسیله کتابخانه ها نگهداری و حمایت می شدند، پرداخته است. او به این نتیجه رسید که بیشترین تعداد وبلاگهای کتابخانه ای در کشور آمریکا وجود دارند و کتابخانه های عمومی و دانشگاهی نسبت به سایر کتابخانه ها علاقه بیشتری به استفاده از وبلاگ نشان می دهند؛ همچنین مهمترین هدف از ایجاد وبلاگ تهیه اخبار، اطلاعات و ارجاعاتی (پیوند) به منابع اینترنتی برای کاربران آنهاست. تعداد بسیار کمی از وبلاگها از امکانات موجود در خود استفاده کرده اند. فقط یک پنجم وبلاگها به صورت روزانه و نیمی از آنها به صورت هفتگی روزآمد می شوند (Clyde 2003).

گوانز و وگل در یک کار مشترک به تهیه یک وبلاگ سازمانی برای کتابخانه پالین^۳ در دانشگاه ایالتی جورجیا^۴ اقدام کردند. هدف از تهیه وبلاگ در این پروژه ایجاد جایی برای اشاعه اخبار و اطلاعات کتابخانه بود. آنها در ادامه کار خود در سال ۲۰۰۵، به بررسی نتایج حاصل از کار خود و برخی مزایای وبلاگ کتابخانه دانشگاه پرداختند (Goanz and Vogel 2003, 2005). ماتیسون پدیده وبلاگ نویسی و خدمات "آراس اس" را به عنوان انقلابی در دسترسی محققان به اخبار و اطلاعات، مورد بررسی قرار داده است (Mattison 2003).

وینش به بررسی چگونگی استفاده از وبلاگها در خدمات کتابداری و اطلاع رسانی خصوصاً خدمات "آراس اس" می پردازد. او وبلاگها را به عنوان سرویس آگاهی رسانی حرفه ای معرفی می کند و اهداف وبلاگ نویسی را راهنمایی کاربران به منابع و اخبار جالب و مفید، ارائه اطلاعات

1. Personal Blogs
2. Informational Blogs
3. Pullen Library
4. Gorgia State University

درباره فعالیتها، وقایع ملی و محلی در حوزه فناوری اطلاعات^۱، کتاب و دنیای کتابخانه‌ها، ارائه اخبار مهم خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی، و ارسال نظرات خوانندگان برمی‌شمارد (Winsh 2004).

چلیک‌باس به بحث و بررسی درباره پدیده "آراس‌اس" و چگونگی خدمت آن در کتابخانه‌ها می‌پردازد مانند: استفاده برای بازاریابی خدمات کتابخانه مثل معرفی فعالیتها، آگهیها، ارائه فهرست کتب و منابع جدید، معرفی فهرست مندرجات مجلات به‌عنوان یک سرویس آگاهی‌رسانی جاری با استفاده از "آراس‌اس" و سرانجام بهبود خدمات مرجع در کتابخانه‌ها (Celikbas 2004).

نتایج تحلیل محتوای طولی وبلاگها به‌وسیله سوزان هرینگ و دیگران، نشان داد که بیشترین نرم‌افزار مورد استفاده بلاگر بوده است؛ بیشترین وبلاگ‌نویسان مردان، دانشجویان و در رده سنی جوان و بیشترین تعداد وبلاگها شخصی‌اند. در رابطه با پیوندها، بیشترین پیوند به وبلاگهای دیگر، پیوند به منابع جدید، ایجاد پیوند جدید و پیوند به سایر وبسایتها بوده است (Herring and et al 2004).

کرمی، علمی و نقشینه در پژوهشی تا سال ۲۰۰۵، تعداد ۳۹۸ وبلاگ کتابخانه‌ای به‌طور عمده انگلیسی زبان را شناسایی و مورد مطالعه قرار دادند؛ بیشترین سهم مربوط به کتابخانه‌های عمومی و کمترین سهم مربوط به وبلاگهای کتابخانه‌های ملی بود؛ یافته‌های این پژوهش همچنین نشان داد و که وبلاگ‌نویسی در کتابخانه‌ها شیوه‌ای مؤثر برای اشاعه اطلاعات به‌وسیله کتابداران کتابخانه‌هاست و کتابداران از این طریق می‌توانند اطلاعات بیشتری را از این طریق برای کاربران خود دسترس‌پذیر نمایند (Karami, Oloumi, and Naghshineh 2006).

منزی استفاده از وبلاگ را به‌عنوان ابزار ارتباط عمومی برای کتابداران بررسی کرده است که می‌تواند برای دسترسی به منابع کتابخانه به جای استفاده از موتورهای کاوش از وبلاگ استفاده نمایند. یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌کند که وبلاگ به‌وسیله کتابداری دلسوز و کارآمد با تواناییهایی از قبیل راهنماییها و حمایت‌های فنی، سازگاری و تخصص، قابلیت اعتماد و حسن‌نیت، حمایت شود (Menzie 2006).

مرادی و اصنافی در پژوهشی پیمایشی با استفاده از فنون وب‌سنجی به شناسایی و بررسی فعالیت‌های وبلاگهای کتابداری ایرانی پرداخته‌اند. یافته‌های تحقیق ایشان نشان می‌دهد که از ۴۶ وبلاگ کتابداری ایرانی فقط ۲۸ وبلاگ فعال‌اند و فقط سه وبلاگ به‌صورت گروهی اداره می‌شوند؛ بیشتر این وبلاگها به زبان فارسی نوشته می‌شوند و تنها دو وبلاگ به زبان انگلیسی

بوده‌اند. همچنین وبلاگهای مذکور به‌طور عمده به مسائل عمومی‌تر کتابداری می‌پردازند؛ لذا نتوانسته‌اند پیوندهای گسترده‌تری را دریافت نمایند و تبادل پیوند آنها محدود به وبلاگهای کتابداری فارسی زبان داخل کشور است (Moradi and Asnafi 2006).

۱۰. یافته‌های پژوهش

برای پاسخگویی به سؤالات پژوهش، اطلاعات گردآوری شده از وبلاگهای نمونه به‌وسیله نرم‌افزار "اس‌پی‌اس‌اس" تحلیل شد؛ نتایج آن در جداول ۸ تا ۱۰ قابل مشاهده است.

۱-۱۰. فراوانی وبلاگهای نمونه بر اساس کشور

بررسی فراوانیها نشان می‌دهد که بیشترین وبلاگهای مورد مطالعه به کشور آمریکا (۶۶/۷ درصد) متعلق است و در مراتب بعد کشورهای انگلستان (۸ درصد) و کانادا (۶ درصد) قرار گرفته‌اند و در ۱۱ مورد (۷/۳ درصد) هم اطلاعاتی درباره کشور مبدأ وبلاگ‌نویس یافت نشد، در جدول ۱ فراوانی وبلاگها از نظر تعلق به کشورها ارائه شده است.

جدول ۱. فراوانی و درصد وبلاگها بر اساس کشور

نام کشور	فراوانی	درصد
آمریکا	۱۰۰	۶۶/۷
انگلیس	۱۲	۸
کانادا	۹	۶
استرالیا	۳	۰/۷
ایسلند	۲	۱/۳
نیوزلند	۱	۰/۷
سنگاپور	۱	۰/۷
فیلیپین	۱	۰/۷
نام کشور در وبلاگ مشخص نشده است	۱۱	۷/۳
جمع	۱۵۰	۱۰۰

۱-۲. فراوانی نوع وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی

اطلاعات این قسمت، از بخشهای "درباره وبلاگ" یا "درباره نویسنده‌گان" مندرج در وبلاگهای نمونه استخراج شده است؛ بنابر اظهارات خود نویسندگان وبلاگها بوده است. نتایج

جدول ۲ نشان می‌دهد مالکیت وبلاگها از نظر تعلق به گروه‌های نویسنده درصد نزدیکی به یکدیگر دارند (۴۸ درصد شخصی و ۴۴/۷ درصد کتابخانه‌ای)؛ با وجود این حدود ۷ درصد از وبلاگهای مورد بررسی به صورت گروهی اداره می‌شوند.

جدول ۲. فراوانی و درصد وبلاگها از لحاظ تهیه‌کنندگان آنها

تهیه‌کننده	فراوانی	درصد
شخصی	۷۲	۴۸
کتابخانه‌ای	۶۷	۴۴/۷
گروهی	۱۱	۷/۳
جمع	۱۵۰	۱۰۰

۱۰-۳. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی

برای بررسی رابطه معناداری بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی)^۱ و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی از جدول توافقی و آزمون مجذور کای استفاده شد؛ همان‌طور که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود حدود ۲۷ وبلاگ به دلیل نامشخص بودن نوع ابزار وبلاگ‌نویسی از داده‌ها حذف شدند؛ از ۱۲۳ داده مورد بررسی و اجرای آزمون آماری مجذور کای ($\chi^2=82/6$, $df=6$, $P>0/05$) به دست آمد که بین نوع وبلاگ و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی رابطه معناداری مشاهده نشده به بیان دیگر به نظر می‌رسد هر سه نوع وبلاگ بیشتر از ابزار وبلاگ‌نویسی Blogger استفاده می‌کنند و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی و نویسنده وبلاگها نمی‌تواند ارتباطی با هم داشته باشند؛ به‌عنوان مثال وبلاگهای گروهی از نرم‌افزار خاصی استفاده می‌کنند و وبلاگ‌نویسهای منفرد از ابزار دیگری. در واقع انتخاب ابزار وبلاگ‌نویسی تا حد زیادی بستگی به عواملی دیگر مانند محبوبیت بیشتر برخی ابزارهای وبلاگ‌نویسی (مانند Blogger که اولین ابزار وبلاگ‌نویسی شناخته شده است) یا امکانات جالب توجه آنها دارد؛ و در این مورد ارتباطی بین نوع وبلاگ‌نویسان و انتخاب ابزار خاصی وجود ندارد.

۱. منظور از نوع وبلاگهای شخصی: وبلاگهای کتابداران و منظور از وبلاگهای گروهی هم وبلاگهایی با چند نویسنده است.

جدول ۳. جدول توافقی^۱ نوع وبلاگ و نوع ابزار وبلاگ‌نویسی

جمع	نوع ابزار			نوع وبلاگ	
	سایر ابزارها	Wordpress	MovableType		Blogger
۶۴	۷	۱۰	۱۴	۳۳	شخصی
۱۰۰	۱۰/۹	۱۵/۶	۲۱/۹	۵۱/۶	
۵۱	۳	۳	۱۵	۳۰	کتابخانه‌ای
۱۰۰	۵/۹	۵/۹	۲۹/۴	۵۸/۸	
۸	۱	۱	-	۶	گروهی
۱۰۰	۱۲/۵	۱۲/۵	-	۷۵	
۱۲۳	۱۱	۱۴	۲۹	۶۹	جمع وبلاگها
۱۰۰	۸/۹	۱۱/۴	۲۳/۶	۵۶/۱	

۱۰-۴. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و هدف وبلاگ‌نویسی

برای پاسخگویی به این پرسش با توجه به آنکه ۹ هدف مشخص شده است، این آزمونها ۹ بار تکرار شد. بررسی جدول ۴ حاکی از آن است که در چهار هدف "تهیه سرگرمی یا تفریح برای کاربران"، "اطلاع‌رسانی درباره خدمات کتابخانه"، "ارجاع به منابع اینترنتی" و "ایجاد راهکارهای تحقیقاتی" رابطه معناداری ($P > 0/05$) بین نوع وبلاگ و اهداف مذکور وجود ندارد؛ به بیان دیگر هر سه نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای، گروهی) اهداف "تهیه سرگرمی، ارجاع و ایجاد راهکارهای تحقیقاتی" را به صورت عمده دنبال کرده و در زمینه "اطلاع‌رسانی درباره خدمات کتابخانه" هر سه نوع وبلاگ به صورت بینابین این هدف را پیگیری کرده‌اند.

اما در زمینه پنج هدف دیگر ارتباط معناداری ($P < 0/001$) بین نوع وبلاگ و هدف آن از وبلاگ‌نویسی مشاهده شد. در مورد هدف تهیه "اخبار و اطلاعات برای کاربران" مشخص شد که وبلاگهای کتابخانه‌ای به این هدف بیش از دو گروه دیگر بویژه در مقایسه با وبلاگهای کتابداران اشتغال دارند (یعنی ۸۱/۹ درصد در برابر ۲۰/۹ و ۷۲/۷ درصد). در زمینه "برقراری ارتباط میان کتابداران" مشخص شد که وبلاگهای کتابداران و کتابخانه‌ها این هدف را در مقایسه با وبلاگهای گروهی بیشتر دنبال می‌کنند (یعنی ۹۷/۲ درصد در برابر ۸۶/۶ و ۶۳/۶ درصد). در زمینه "روزآمد کردن دانش کتابداری" معلوم شد وبلاگهای کتابداران در مقایسه با دو گروه دیگر بویژه وبلاگهای گروهی بیشتر به این هدف می‌اندیشند (یعنی ۷۷/۶ درصد در برابر ۴۱/۷ و ۱۸/۲ درصد).

۱. در این جدول توافقی ردیف اول فراوانی و ردیف دوم درصد است.

در زمینه "نقد و بررسی کتاب" درصدها بیانگر آن است که دو نوع وبلاگ‌های کتابداران و وبلاگ‌های گروهی بیش از وبلاگ‌های کتابخانه‌ها این هدف را دنبال می‌کنند (یعنی ۹۱/۷ و ۹۰/۹ درصد در برابر ۶۲/۷ درصد). درباره هدف "تهیه اخبار برای کتابداران" درصدها بیانگر آن است که وبلاگ‌های کتابداران در مقایسه با دو گروه دیگر بیشتر این هدف را دنبال می‌کنند (یعنی ۷۰/۱ درصد در برابر ۳۴/۷ و ۹/۱ درصد). بنابراین در مورد هدف وبلاگ‌نویسی بین نوع نویسندگان وبلاگ‌ها، علایق و اهداف آنها با توجه به ماهیت و نوع وبلاگ‌های آنها تفاوتها و روابط معناداری وجود دارد. تمایل و اهداف وبلاگ‌های گروهی با وبلاگ‌های کتابخانه‌ای متفاوت است و همچنین اهداف عمده وبلاگ‌های کتابداران با توجه به ماهیت آنها با وبلاگ‌های کتابخانه‌ای و گروهی متفاوت است.

جدول ۴. جدول توافقی^۱ نوع وبلاگ و هدف از وبلاگ‌نویسی

سطح معناداری P	درجه آزادی df	مجدور کای X ²	گروهی		کتابخانه‌ای		شخصی		هدف از وبلاگ‌نویسی/نوع وبلاگ
			خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	
۰/۰۰۱	۲	۵۳/۷	۲۷/۳	۷۲/۷	۱۸/۱	۸۱/۹	۷۹/۱	۲۰/۹	تهیه اخبار و اطلاعات برای کاربران
۰/۰۰۱	۲	۱۳/۵	۳۶/۴	۶۳/۶	۱۳/۴	۸۶/۶	۲/۸	۹۷/۲	برقراری ارتباط میان کتابداران
۰/۹۲۲	۲	۰/۱۶	-	۱۰۰	۱/۵	۹۸/۵	۱/۴	۹۸/۶	تهیه سرگرمی یا تفریح برای کاربران
۰/۰۰۱	۲	۲۵/۰	۸۱/۸	۱۸/۲	۵۸/۳	۴۱/۷	۲۲/۴	۷۷/۶	روزآمد کردن دانش کتابداری
۰/۳۲۸	۲	۲/۲	۵۴/۵	۴۵/۵	۵۴/۷	۴۶/۳	۴۱/۷	۵۸/۳	اطلاع‌رسانی درباره خدمات کتابخانه
۰/۴۴۹	۲	۱/۶	-	۱۰۰	۴/۵	۹۵/۵	۱/۴	۹۸/۶	تهیه ارجاع (پیوند) به منابع اینترنتی
۰/۰۰۱	۲	۱۸/۴	۹/۱	۹۰/۹	۳۷/۳	۶۲/۷	۸/۳	۹۱/۷	نقد کتاب، اطلاعاتی در مورد کتابها

۱. در این جدول برای روشنی موضوع فقط از درصدها استفاده شده است.

ادامه جدول ۴: جدول توافقی^۱ نوع وبلاگ و هدف از وبلاگ نویسی

هدف از وبلاگ نویسی/نوع وبلاگ	شخصی		کتابخانه‌ای		گروهی		مجذور کای X^2	درجه آزادی df	سطح معناداری P
	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر			
ایجاد راهکارهای تحقیقاتی	۹۷/۲	۲/۸	۹۷	۳	۱۰۰	-	۰/۳۳	۲	۰/۸۴۷
تهیه اخبار یا اطلاعات برای کتابداران	۷۰/۱	۲۹/۹	۴۳/۷	۶۵/۳	۹/۱	۹۰/۹	۲۴/۸۷	۲	۰/۰۰۱

۱۰-۵. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و محتوی مطالب

ملاحظه آزمون مجذور کای حاکی از آن است که در هشت مورد بین محتوی مطالب منتشرشده در وبلاگها و نوع وبلاگ رابطه معناداری ($p > 0/05$) وجود ندارد (جدول ۵). به عبارت دیگر در زمینه "درج نام وبلاگ"، "تاریخ و زمان ارسال مطالب"، "پیوند به فهرست کتابخانه"، "ثبت نام برای دریافت محتوی اخبار وبلاگ"، "پیوند به حساب امانت شخصی کاربران"، "اخبار ارتباطات محلی"، "پیوند به سایر وبلاگها و وبسایتها" و "بیان اهداف و مقاصد وبلاگها" سه گروه وبلاگهای کتابداران، کتابخانه‌ها و گروهی درصدهای نزدیک به همی دارند و در مورد استفاده از موارد مذکور تمایز خاصی بین انواع وبلاگها وجود ندارد.

هرچند در سیزده مورد رابطه معناداری ($P < 0/01$) بین نوع وبلاگ و محتوی مطالب منتشرشده در آنها به دست آمد که بیانگر تمایز درصدهای مشاهده شده است؛ برای نمونه درباره "درج نام نویسنده"، ۱۰۰٪ وبلاگهای گروهی این ویژگی را دارند در صورتی که این درصد برای وبلاگهای کتابداران ۸۷/۵ درصد و برای وبلاگهای کتابخانه‌ها ۶۷/۲ درصد است؛ علت این امر در مورد وبلاگهای کتابخانه‌ای به خاطر ماهیت سازمانی این نوع وبلاگها و احتمال همکاری بیش از یک نفر در نگهداری وبلاگ است و در مورد وبلاگهای گروهی نیز برخی موارد بویژه وقتی وبلاگ مربوط به انجمنهای حرفه‌ای کتابداری است از آوردن نام نویسنده خودداری می‌شود.

در عین حال بعضی تمایزها بین این سه نوع وبلاگ برجسته‌تر است؛ برای نمونه درباره "پیوندها به صفحه‌های خانگی" یعنی پیوند به صفحه خانگی کتابخانه/کتابدار و "پیوند به صفحه خانگی مؤسسه متبوع"، وبلاگهای گروهی ۱۰۰ درصد این ویژگی را ندارند؛ در صورتی که میزان این ویژگی در وبلاگهای کتابخانه‌ای ۴۷/۸ و ۵۲/۲ درصد و همچنین وبلاگهای کتابداران ۹۵/۸ و

۱. در این جدول برای روشنی موضوع فقط از درصدها استفاده شده است.

۸۷/۵ درصد است. در زمینه پیوند به منابع در حالی که وبلاگ‌های گروهی ۱۰۰ درصد این ویژگی را دارند؛ این میزان در وبلاگ‌های کتابداران ۶۵/۳ درصد و در وبلاگ‌های کتابخانه‌ها ۴۹/۳ درصد است. مانند پرسش قبل در اینجا نیز مشخص شد با توجه به ماهیت و نوع وبلاگ‌ها و نوع نویسندگان آنها بین محتوای مطالب منتشر شده، در برخی موارد ارتباط معناداری وجود دارد؛ این ارتباط در واقع نشان‌دهنده حوزه کاری آنهاست؛ بنابراین بدیهی است که وبلاگ‌های کتابداران و گروهی نسبت به انتشار برخی مطالب در قیاس با وبلاگ‌های کتابخانه‌ای بیشتر متمایل بوده‌اند و برعکس.

جدول ۵. جدول توافقی نوع وبلاگ و محتوای مطالب^۱

نوع وبلاگ	شخصی		کتابخانه‌ای		گروهی		مجذور کای χ^2	درجه آزادی df	سطح معناداری p
	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر			
نام وبلاگ	۱۰۰	-	۹۵/۵	۴/۵	۱۰۰	-	۳/۷۹	۲	۰/۱۵۰
نام نویسنده (گان) وبلاگ	۷۸/۵	۱۲/۵	۶۷/۲	۳۲/۸	۱۰۰	-	۱۱/۸۶	۲	۰/۰۰۳
نام کتابخانه / کتابدار	۴۳/۱	۵۶/۹	۶۴/۲	۳۵/۸	۳۶/۴	۶۳/۶	۷/۳۶	۲	۰/۰۲۵
اهداف و مقاصد وبلاگ	۵۵/۶	۴۴/۴	۵۰/۷	۴۹/۳	۵۴/۵	۴۵/۵	۰/۳۳	۲	۰/۸۴۸
تاریخ و زمان ارسال هر مدخل	۹۳/۱	۶/۹	۹۱	۹	۱۰۰	-	۱/۱۴	۲	۰/۵۶۴
آدرس کتابخانه / کتابدار	۱/۴	۹۸/۶	۳۸/۸	۶۱/۲	-	۱۰۰	۳۵/۵۲	۲	۰/۰۰۱
پیوند به فهرست و منابع کتابخانه	۲/۸	۹۷/۲	۹	۹۱	-	۱۰۰	۳/۲۹	۲	۰/۱۹۳
مقالات کوتاه و مدخل‌های خبری	۷۰/۸	۲۹/۲	۵۵/۲	۴۴/۸	۹۰/۹	۹/۱	۷/۱۶	۲	۰/۰۲۸
ثبت نام برای دریافت محتوی اخبار وبلاگ	۱۱/۱	۸۸/۹	۷/۵	۹۲/۵	-	۱۰۰	۱/۷۱	۲	۰/۴۲۵
پیوند به صفحه خانگی کتابخانه / کتابدار	۴/۲	۹۵/۸	۵۲/۲	۴۷/۸	-	۱۰۰	۴۶/۴۲	۲	۰/۰۰۱
پیوند به حساب امانت شخصی کاربران	۱/۴	۹۸/۶	۳	۹۷	-	۱۰۰	۰/۶۹	۲	۰/۷۰۷

۱. اعداد داخل جدول بر حسب درصد است.

ادامه جدول ۵. جدول توافقی نوع وبلاگ و محتوای مطالب^۱

نوع مطالب	نوع وبلاگ	شخصی		کتابخانه‌ای		گروهی		مجذور کای x ²	درجه آزادی df	سطح معناداری p
		بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	خیر			
نقد کتاب و اطلاعاتی	۹/۷	۰۹/۳	۴/۳	۵۹/۷	۱۸/۲	۸۱/۸	۱۸/۰۰	۲	۰/۰۰۱	
درباره منابع جدید										
اخبار ارتباطات محلی	۳۰/۶	۶۹/۴	۲۲/۴	۷۷/۶	۲۷/۳	۲۷/۷	۱/۱۸	۲	۰/۵۵۳	
اخباری از دنیای	۵۹/۷	۴۰/۳	۴۰/۳	۵۹/۷	۸۱/۸	۱۸/۲	۹/۲۹	۲	۰/۰۱۰	
کتابخانه‌ها/ کتابداری										
پیوند به صفحه خانگی	۱۲/۵	۸۷/۵	۴۷/۸	۵۲/۲	-	۱۰۰	۲۶/۱۹	۲	۰/۰۰۱	
مؤسسه متبوع										
ارائه مقالات تخصصی	۲۵	۷۵	۱۱/۹	۸۸/۱	۵۴/۵	۴۵/۵	۱۱/۳۲	۲	۰/۰۰۳	
یا پیوند به آنها										
پیوند به منابع مقالات /	۶۵/۳	۳۴/۷	۴۹/۳	۵۰/۷	۱۰۰	-	۱۱/۴۳	۲	۰/۰۰۳	
آیتم‌ها										
پریش سؤال از	-	۱۰۰	۲۲/۴	۷۷/۶	-	۱۰۰	۲۰/۶۴	۲	۰/۰۰۱	
کتابدار										
اطلاعاتی درباره منابع	۲۳/۶	۷۴/۴	۹	۹۱	-	۱۰۰	۷/۸۹	۲	۰/۰۱۹	
اینترنتی										
پیوند به سایر وبلاگها /	۵۶/۹	۴۳/۱	۴۷/۸	۵۲/۲	۸۱/۸	۱۸/۲	۴/۷۱	۲	۰/۰۹۵	
وبسایتها										
پیوند به قسمتهای	-	۱۰۰	۲۳/۹	۷۶/۱	-	۱۰۰	۲۲/۱۸	۲	۰/۰۰۱	
مختلف کتابخانه										

۱۰-۶. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نحوه روزآمدی

با توجه به تعداد طبقات روزآمد شدن، موارد دو هفته گذشته تا شش ماه گذشته در هم ادغام شد و موارد متفاوت و نامشخص نیز حذف گردید (جدول ۶).

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود ارتباط بین نوع وبلاگ و نحوه روزآمدی در سطح ($P < 0.05$) معنادار است. ملاحظه درصدها حاکی از آن است که وبلاگهای گروهی بین ۱۵ تا ۱۸۰ روز گذشته، هیچ درصدی را به خود اختصاص نمی‌دهند، بلکه بیشتر بین ۲ تا ۳ روز گذشته روزآمد

۱. اعداد داخل جدول بر حسب درصد است.

می‌شوند؛ در صورتی که حدود ۳۲/۷ و ۵۲/۸ درصد وبلاگ‌های کتابداران و کتابخانه‌ها بین ۱۵ تا ۱۸۰ روز گذشته به روز شده‌اند. این مسئله به خاطر ماهیت وبلاگ‌های گروهی است که از همکاری چندین نویسنده بهره می‌برند؛ بنابراین طبیعی است فواصل روزآمدی کمتری نیز داشته باشند. همچنین در وبلاگ‌های کتابخانه‌ای نیز به خاطر ماهیت کاری و خدماتشان فواصل روزآمدی طولانی‌تری دارند و شاید بتوان تحلیل کرد که وبلاگ‌های کتابداران به دلیل داشتن حوزه‌های تخصصی‌تر فواصل روزآمدی مشخص‌تری دارند.

جدول ۶. جدول توافقی نوع وبلاگ و روزآمدی آنها

نوع وبلاگ / نوع روزآمدی	روزانه	دو روز گذشته	سه روز گذشته	۷ روز گذشته	۱۵ الی ۱۸۰ روز گذشته	آزمون مجدور کای	درجه آزادی	سطح معناداری
شخصی	۲۳/۶	۱۴/۵	۱۴/۵	۱۴/۵	۳۲/۷			
کتابخانه‌ای	۱۳/۲	۷/۵	۱۱/۳	۱۵/۱	۵۲/۸	۱۸/۸۶	۸	۰/۰۱۶
گروهی	۱۱/۱	۴۴/۴	۳۳/۳	۱۱/۱	--			

۱-۷. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و فنون اشاعه خودکار اطلاعات همان‌طور که ملاحظه می‌شود ارتباط معناداری ($P > 0/05$) بین نوع وبلاگ و فنون مورد استفاده به منظور اشاعه خودکار اخبار و اطلاعات وجود ندارد؛ درصدها نیز نشان می‌دهد که هر سه نوع وبلاگ بیشتر از تکنیک RSS (بین ۶۱/۱ تا ۷۲/۷ درصد) استفاده می‌کنند. همان‌گونه که در قسمتهای پیشین درباره استفاده از RSS بحث شد، در اینجا نیز می‌توان بود رابطه بین نوع وبلاگ و استفاده از این امکانات را به استفاده گسترده از سیستم وبلاگ‌نویسی Blogger و به تبع آن سیستم اشاعه خودکار اطلاعات RSS که مورد حمایت آن است، نسبت داد (جدول ۷).

جدول ۷. جدول توافقی نوع وبلاگ و فنون اشاعه اطلاعات

نوع وبلاگ / تکنیک‌ها	ATOM	RSS	Trackback	هیچکدام	مجدور کای X^2	درجه آزادی df	سطح معناداری P
شخصی	۱۱/۱	۶۱/۱	۵/۶	۲۲/۲			
کتابخانه‌ای	۴/۵	۶۲/۷	۱/۵	۳۱/۳	۵/۶۳	۶	۰/۴۶۵
گروهی	۹/۱	۷۲/۷	-	۱۸/۲			

۱۰-۸. رابطه بین نوع وبلاگ (شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) و نوع تعامل با خوانندگان

بر اساس جدول ۸، در کلیه امکانات موجود در وبلاگ به استثنای استفاده از سیستم نظردهی رابطه معناداری ($P > 0/05$) بین نوع وبلاگ و وجود امکانات به دست نیامد. این به معنای آن است که در انواع وبلاگهای کتابداران، کتابخانه و گروهی کم و بیش نزدیک به هم از این امکانات استفاده می‌شود؛ فقط در سیستم نظردهی وبلاگهای گروهی (۸۱/۸ درصد) و کتابداران (۷۰/۸ درصد) از این امکان بیشتر از وبلاگهای کتابخانه‌ها (۵۳/۷ درصد) استفاده می‌کنند و این ارتباط در سطح ($P < 0/05$) معنادار است. به نظر می‌رسد که چون استفاده از بیشتر این امکانات در بیشتر ابزارهای وبلاگ‌نویسی به صورت پیش فرض و البته اختیاری وجود دارد؛ بنابراین بیشتر وبلاگ‌نویسان برای بالابردن تعداد خوانندگان خود از آنها بهره برده‌اند اما استفاده بیشتر از سیستم نظردهی منوط به محتوی وبلاگها و نحوه روزآمدی اطلاعات آنهاست. بنابراین طبیعی به نظر می‌رسد اگر استفاده از آن در وبلاگهای گروهی و کتابداران بیشتر از وبلاگهای کتابخانه‌ای باشد.

جدول ۸. جدول توافقی نوع وبلاگ و امکانات موجود در وبلاگها

سطح معنادار P	درجه آزادی df	مجذور کای X^2	گروهی		کتابخانه‌ای		شخصی		نوع وبلاگ امکانات / انتخاب
			خیر	بلی	خیر	بلی	خیر	بلی	
۰/۳۳۸	۲	۲/۱۶	۱۰۰	-	۹۱	۹	۹۵/۸	۴/۲	آرشیو مطالب
۰/۱۵۰	۲	۳/۷۸	۴۵/۵	۵۴/۵	۲۶/۹	۷۳/۱	۱۹/۴	۸۰/۶	استفاده از تصاویر
۰/۵۴۷	۲	۱/۲۰	۹۰/۹	۹/۱	۸۰/۶	۱۹/۴	۸۶/۱	۱۳/۹	Permalink
۰/۳۲۷	۲	۲/۲۳	-	۱۰۰	۱۳/۴	۸۶/۶	۱۶/۷	۸۳/۳	Blogroll
۰/۲۸۵	۲	۲/۵۱	-	۱۰۰	۳	۹۷	-	۱۰۰	استفاده از Chat برای برقراری ارتباط
۰/۵۸۰	۲	۱/۰۹	-	۱۰۰	-	۱۰۰	۱/۴	۹۸/۶	استفاده از Webcam
۰/۱۹۹	۲	۳/۲۲	۹/۱	۹۰/۹	۳۱/۳	۶۸/۷	۳۶/۱	۶۳/۹	دسته‌بندی موضوعی مطالب
۰/۲۳۵	۲	۲/۸۹	-	۱۰۰	۹	۹۱	۱۵/۳	۸۴/۷	اشتراک خبرنامه از طریق ایمیل
۰/۵۷۴	۲	۱/۱۱	۲۷/۳	۷۲/۷	۲۹/۹	۷۰/۱	۳۷/۵	۶۲/۵	استفاده از موتور جستجو
۰/۰۴۹	۲	۶/۰۴	۸۱/۸	۱۸/۲	۵۳/۷	۴۶/۳	۷۰/۸	۲۹/۲	استفاده از سیستم نظردهی

۱۱. نتایج پژوهش

با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که بیشتر وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی (از هر سه نوع شخصی، کتابخانه‌ای و گروهی) از ابزار وبلاگ‌نویسی Blogger که یکی از قدیمی‌ترین و معروفترین ابزارهای وبلاگ‌نویسی است، استفاده می‌کنند.

بین نوع موضوعات مورد علاقه نویسندگان وبلاگ‌ها (اهداف وبلاگ‌نویسی) ارتباط معناداری وجود دارد که این ارتباط به نوع همکاری نویسندگان نیز مرتبط است، تمایل وبلاگ‌های کتابخانه به ارائه اخبار و اطلاعات برای کاربران نشاندهنده علاقه نویسندگان این وبلاگ‌ها به خدمات‌رسانی بیشتر به کاربران است؛ تمایل به برقراری ارتباط بین کتابداران و روزآمدی دانش در میان وبلاگ‌های کتابداران، که بیشتر مشاهده شده است، نشاندهنده علائق شخصی کتابداران برای آشنایی با هم‌نوعان خود و فعالیتهای آنان و به اشتراک‌نهادن دانش است. تمایل بیشتر وبلاگ‌های کتابداران به تهیه اخبار و اطلاعات برای کتابداران نیز این مطلب را تأیید می‌کند. در مورد وبلاگ‌های گروهی به نظر می‌رسد به علت همکاری گروهی از نویسندگان با علائق متفاوت تمایل به چندین هدف از جمله نقد کتاب و منابع و ارتباط کتابداران بیشتر است.

وبلاگ‌های کتابداری بنابر نوع نویسندگان خود دارای خط‌مشی‌های خاصی برای فعالیت‌اند؛ به‌عنوان مثال وبلاگ‌های کتابخانه‌ای تمرکز بیشتری بر خدمات‌دهی به کاربران خود دارد و وبلاگ‌های کتابداران بیشتر به دنبال برقراری ارتباط بین کتابداران و روزآمدی دانش آنها هستند. در حالی که وبلاگ‌های گروهی بیشتر در تلاش برای برآوردن مجموعه‌ای همگن از اهداف مذکورند. وبلاگ‌های گروهی بیشتر بین ۲ تا ۳ روز گذشته روزآمد می‌شوند؛ در صورتی که وبلاگ‌های کتابداران و کتابخانه‌ها دارای فواصل روزآمدی طولانی‌تری بین ۱۵ تا ۱۸۰ روز گذشته‌اند.

هر سه نوع وبلاگ‌های مورد بررسی بیشتر از تکنیک آر.اس.اس استفاده می‌کنند و سرانجام از تمام امکانات موجود در وبلاگ‌های نمونه برای ذخیره خودکار و تبادل و تعامل با کاربران به استثنای سیستم نظردهی در انواع وبلاگ‌های کتابداران، کتابخانه و گروهی، کم و بیش به‌صورت نزدیک به هم، استفاده می‌شود؛ فقط از این امکان سیستم نظردهی وبلاگ‌های گروهی و کتابداران بیشتر از وبلاگ‌های کتابخانه‌ها استفاده می‌کنند. به نظر می‌رسد کتابداران در وبلاگ‌های شخصی خود به‌صورت منفرد یا گروهی تمایل بیشتری به تعامل با خوانندگان خود دارند.

۱۱. پیشنهادها

با توجه به کاربردهای وبلاگ در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی و یافته‌های این پژوهش، پیشنهادهای زیر برای استفاده بهینه از این پدیده به کتابداران و کتابخانه‌های ایرانی ارائه می‌گردد:

۱. با توجه به اهمیت راهنماهای اینترنتی در شناسایی وبلاگها بویژه در اجرای پژوهش‌هایی از این دست پیشنهاد می‌شود کتابداران و کتابخانه‌های ایرانی دارای وبلاگ، وبلاگ خود را در یکی از این راهنماها به ثبت برسانند؛ یا اینکه راهنمایی جداگانه برای وبلاگهای فارسی تهیه شود (چنین راهنمایی در جریان این پژوهش برای وبلاگهای کتابداری و اطلاع‌رسانی ایرانی تهیه شده است).^۱

۲. پیشنهاد می‌شود در پژوهشی مشابه به بررسی و تحلیل ارتباط بین انواع وبلاگهای کتابداری ایرانی (شخصی، کتابخانه‌ای، گروهی و ...) و ساختار محتوایی و فنی آنها پرداخته شود.

۱۲. فهرست منابع

اره‌کشان، مانده. ۱۳۸۶. بررسی استفاده از وبلاگ برای آموزش و اطلاع‌رسانی در میان اعضای هیئت علمی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.

اسکروچی، رقیه، مریم فرهادی و حمیدرضا حقانی، حمیدرضا. ۱۳۸۵. مقایسه وبلاگهای کتابخانه‌ها و کتابداران ایرانی با وبلاگهای برتر. فصلنامه مدیریت سلامت ۱۰(۳): ۳۳-۴۲.

زین‌العابدینی، محسن، لایلا مکتبی فرد و فریده عصاره. ۱۳۸۵. تحلیل پیوندهای وبسایت‌های کتابخانه‌های ملی جهان. مجله مطالعات تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد، ویژه‌نامه کتابداری و اطلاع‌رسانی ۷(۱): ۱۷۳-۱۹۴.

کرمی، طاهره. ۱۳۸۴. بررسی رویکردهای ممکن به پدیده وبلاگ از نقطه نظر خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه تهران.

نیکخواه، زهره. ۱۳۸۶. تحلیل محتوی وبلاگ‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی فارسی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.

Alterman, Eric. 2003. Determining the value of blogs. *Nieman Reports*. Cambridge 57(3): 85.
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=439801381&sid=2&Fmt=3&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed June 4, 2004)

Balas, J L. 2003. Here a Blog, There a Blog, Ever the Library has a Weblog. *Computers in Libraries* 23(10).

Blair, J and C. Cranston. 2006. Preparing for Birth of Our Library Blog. *Computers in libraries* 26(2)

Block, M. 2001. Communicating off the page. *Library Journal* 15.
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=82190299&sid=6&Fmt=4&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed May 5, 2004).

Blood, Rebecca. 2002. *The Weblog Handbook: Practical Advice on Creating and Maintaining Your Blog*. Cambridge: Perseus Publishing.

Caver, B. 2003. Is it time to get blogging? *Library Journal*
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=279627381&sid=1&Fmt=4&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed June 16, 2004).

۱. این راهنما در نشانی زیر قابل دسترسی است:

<http://www.tkarami.googlepages.com>

- Çelikbaş, Z. 2004. *What is RSS and how can it serve libraries?* In Yalvaç, Mesut and Gülseçen, Sevinç, Eds. *Proceedings First International Conference on Innovations in Learning for the Future: e-Learning*, 277-292. Turkey: İstanbul <http://eprints.rclis.org/archive/00002531/> (accessed Jan. 12, 2005)
- Clyde, L. A 2004. *Library Weblogs*. *Library Management* 25(4/5).
<http://ceres.emeraldinsight.com/vl=19656872/cl=20/nw=1/fm=html/rpsv/cw/mcb/01435124/v25n4/3/p183> (accessed Sep. 26, 2004)
- Clyde, Laurel A 2004. *Weblogs and Libraries*. Oxford: Chandos Publishing.
- Goans, D and T. M. Vogel. 2003. Building a home for library news with a blog. *Computers in Libraries* 23 (10).
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=476197051&sid=2&Fmt=4&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed Apr. 5, 2004)
- Goans, D and T. M. Vogel. 2005. Delivering the news with Blogs: The Georgia State University Library Experience. *Internet Reference Quarterly* 10 (1) <http://www.library.gsu.edu/scholarship/articles/> (accessed Feb. 15, 2005)
- Herring, S. C., Lois Ann Scheidt, Inna Kouper, and Elijah Wright. 2004. *A longitudinal content analysis of weblogs: 2003-2004*. School of Library and Information Science Indiana University, Bloomington. <http://www.blogninja.com/brog-tremayne-06.pdf> (accessed Apr. 10, 2005)
- Karami, T. T. Oloumi, and N. Naghshineh. 2006. *Libraries and weblogs: The Role of new phenomenon Blogs in library services, research and learning*. Presented in Proceedings 27th International Conference of International Association of Technological Universities Libraries (IATUL) on Embedding Libraries in Learning and Research: Faculdade de Engenharia, Universidade do Porto, Portugal.
- Mattison, D. 2003. So you want to start a syndicated revolution RSS news blogging for searchers. *Medford* 11(2): 38
from: <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=285788171&sid=1&Fmt=4&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed May 10, 2004)
- Menzie, K. A. 2006. *Building online relationships: Relationship marketing and social presence as foundations for a university library blog*. Ph. D. Thesis in Education of The University of Kansas.
- Miller, Ron. 2004. Can RSS Relieve Information Overload? *Content*. *Wilton* 27(3).
<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=589394581&sid=1&Fmt=4&clientId=61833&RQT=309&VName=PQD> (accessed May 10, 2004)
- Moradi, Sh. and A. Asnafi. 2006. *A glance to Iranian librarianship blogs: a survey using webometrics method*. Poster Presented at the InSciT2006, Spain ,Merida.
- Schwartz, G. 2005. *Blogs for Libraries*. <http://webjunction.org/do/DisplayContent?id=767> (accessed Apr. 1, 2006).
- Winsh, I. 2004. *Web logs and RSS in information work: How can web logs be used in a library and information services?*
<http://www.cilip.org.uk/publications/updatesmagazine/archive/archive2004/may/update0405b.htm> (accessed May 24, 2004)

---

۱. این مقاله بخشی از نتایج طرح پژوهشی با عنوان "ارزیابی رویکردهای ممکن به پدیده وبلاگ از نقطه نظر خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی" را در بر دارد که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه تهران و با حمایت مالی پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران در سال ۱۳۸۶ به انجام رسیده است.

Review of English Language Library and Information Science Weblogs: Analyzing the Link between Weblog Types and Their Technical /Content Structure

Tahereh Karami*

MLIS, Tehran University of Medical Sciences and Health Services, Tehran, Iran

Tahereh Oloumi

Associate Professor, University of Tehran, Tehran, Iran

Saleh Rahimi

PhD Candidate, Shahid Chamran University of Ahwaz, Iran

Information
Sciences
& Technology

Iranian Research Institute
for Science and Technology
(IRANDOC)

ISSN 1735-5206

eISSN 2008-5583

Indexed in LISA, SCOPUS & ISC

Vol. 25 | No. 4 | pp: 635-657

Summer 2010

Abstract: Weblog has become well established as one of the Web 2.0 products. Given the essential nature of their job, librarians and information professionals, can use weblog as a quick and easy mean for information and knowledge sharing. The present study reviews some 150 LIS weblogs in order to examine and analyze the link between weblog types (personal, library-owned or group operated) with their content and technical structure. Webometric methods were deployed for selection of the sample. The findings indicated that there is a significant correlation between the weblog types and their update frequency. The same holds between the weblog types and their content. But no such significance was observed with respect to the weblog publishing tools. The investigators believe that the links uncovered could also hold true for Iranian LIS weblogs.

Keywords: Weblog, Library and information science, LIS weblogs, Library weblogs.

* Corresponding Author tkarami@gmail.com